

KUN ON TUNTEET

Maria Jotuni

Tekstin mukautus
Kaisa Halme

Maria Jotuni

KUN ON TUNTEET

Tekstin mukautus

Kaisa Halme

2018

Artemira Publishing

C

FINNISH EASY READING HELPPOA LUETTAVAA SUOMEKSI

Finnish Easy Reading -teokset on kirjoitettu selkeällä kielellä alkuperäistekstin tyyliä ja tunnelmaa kunnioittaen. Lukija saa avukseen selkokielist selitykset vaikeista ja harvinaisista sanoista. Finnish Easy Reading soveltuu oppimateriaaliksi, itsenäiseen opiskeluun tai kenelle tahansa innokkaalle lukijalle, joka on kiinnostunut suomalaisesta kirjallisuudesta.

A - Helppo, noin 800 sanaa

B - Keskitaso, noin 1200 sanaa

C - Vaativa, noin 1800 sanaa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JOTUNI, MARIA

Kun on tunteet / Maria Jotuni ; adapt.: Kaisa Halme. - Satu Mare :

Artemira Publishing, 2018

ISBN 978-606-94649-0-8

I. Halme, Kaisa (adapt.)

821.511.111

© 2018 Artemira Publishing
www.artemira.eu

Alkuperäisteos:
Maria Jotuni: Kun on tunteet
Kirja 1913

Tekstin mukautus: Kaisa Halme
Toimitus: Florin Dimulescu, Tiina Saarelainen

ISBN: 978-606-94649-0-8

Paino: AMD Media and Business
Printed in Romania

Maria Jotuni

Maria Jotuni (1880–1943) oli suomalainen kirjailija ja näytelmäkirjailija. Hänen tunnetuin teoksensa on romaani *Huojuva talo* (1963), joka julkaistiin vasta kaksikymmentä vuotta kirjailijan kuoleman jälkeen.

Jotuni käsitteli teoksissaan usein naisen ja miehen välistä suhdetta ja toi esiin naisen heikon aseman yhteiskunnassa. Hän otti kantaa myös muihin yhteiskunnan epäkohtiin ja käsitteli niitä usein satiirin keinoin. Jotuni oli erityisen taitava lyhyiden tekstien kirjoittaja ja käytti dialogia nokkelasti. Hänen ensimmäinen julkaistu teoksensa oli novellikokoelma *Suhhteita* (1905).

Kun on tunteet -novellikokoelma ilmestyi vuonna 1913.

SISÄLTÖ

Vasten mieltä	7
Untako lienee	10
Kansantapa	16
Kyökin puolelta	21
Hilda Husso	26
Kaksoiskasvettuma	32
Veripäivinä	35
Elämän sisältö	37
Tahvo Tuomainen	42
Kuolema	52
Kun on tunteet	57
Aappo	62
Jussi Petterin naiminen	71
Naapurukset	79

KUN ON TUNTEET

”Minäkö onnellinen? Ei, miksi minä olisin onnellinen? En minä ole onnellinen?”

”Siksi, koska olet juuri mennyt naimisiin.”

”Se on totta. Mutta menin naimisiin vastoin tahtoani.”

”Miksi?”

”Kun on köyhä, joutuu tekemään asioita vastoin tahtoaan.”

”Pakottivatko vanhempasi?”

”En minä vanhemmista välitä. Ei minulla niitä edes ole. Äiti on ollut. Isästä en tiedä mitään.”

”Kuka sinut sitten pakotti?”

”Pakko pakotti. Kun on köyhä, tekee tyhmyyksiä, vaikka tietää, että se on tyhmää.”

”Niin se on.”

”Niin se on.”

* * *

Minun elämäkertani oli tällainen: Maalla kotona oli eräs Antti. Hän puhui minulle tunteistaan ja sanoi niitä rakkaudeksi. Minäkin puhuin hänelle rakkaudesta. Nuorena sitä puhuu kaikenlaista ja laskee leikkiä. No, Antti toi minulle markkinoilta rinkeleitä, ja minä olin häntä kohtaan kohtelias ja rakas. Ei siinä ollut mitään väärää, minä pidän ihmisistä ja olen heidän kanssaan samaa mieltä.

No, minä olisin voinut unohtaa koko Antin, mutta syksyllä hän tuli kaupunkiin, aivan niin kuin oli luvannut. Olin kotona hellan ääressä ja muussasin perunoita, kun hän tuli meille. Meillä oli silloin jo oma sika. Antti tuli siihen ja sanoi:

”Tulin hakemaan sinut Viia, jotta pitäisin sanani. Mutta toiset ovat jo tainneet sinut viedä?”

Sydäntäni vihlaisti pahasti, sillä Antti – niin minä aina tunsin – oli ikään kuin minua varten luotu. Pyyhin kuitenkin käteni puhtaaksi ja *löimme* Antin kanssa *kättä*.

”Juodaan kahvit. Ei kanneta vihaa”, sanoin.

”Ei, se on turhaa”, Antti sanoi ja istuutui.

Joimme kahvia, mutta se ei maistunut miltään. Luulin keittäneeni hyvää kahvia, panin paljon jauhoja ja soke-riakin. Mutta ei se maistunut. Missähän oli vika? Oli kohan syy siinä, että tuntui pahalta. Kun luulee olevansa rakastunut, kun sanoo rakastavansa, turhaan, muuten vaan, jos etsii jotakin, kun on nuori, kun on tunteet...

Kysymyksiä

1. Kuka sanoo novellin alussa, että ei ole onnellinen?
2. Minne Viia oli matkalla, kun Matti tuli juttelemaan hänelle ja vei ostamaan kihlasormuksia?
3. Miksi Viia itkee omissa häissään?
4. Miksi Antti tuli käymään Viian luona syksyllä?

vihlaista sydäntä: (tässä) tulla kovin surulliseksi, murehtia, katua
lyödä kättä jonkun kanssa: sopia riita

Sanastoharjoitukset

Harjoitus 1. Yhdistä samaa tarkoittavat.

1. laskea leikkiä

a) tappaa

b) yrittää sopia riita

3. Olkoon menneeksi.

4. hoitaa pois päiviltä

e) hylätä / torjua kosinta (usein)

6. jaella rukkusia

g) kertoa huolistaan

Harjoitus 2. Valitse sopiva sana.

1. Hän _____ lähteä koto

a) hennoi,

2. Hildan mielestä _____ mies.

a) perustavanlaatuisen b) vakroinen c) säännöllinen

3. Vaimo _____ Kolehmaista mistaan.

a) katunut

4. Annaa _____ olla Aapon kanssa.

ujostutti

5. Serahviina oli _____
riitaan.

a) _____ c) syyttäjä

Harjoitus 3. Täydennä sopivalla adjektiivilla.

_____ varakas, tarmokas, _____
äänetön, _____ virheetön

1. Rovastin _____ hän 1) _____ (täydellinen).
2. Kesäyönä luonto on 2) _____.
3. Juhani _____ 3) _____ (hyväryhtinen).
4. _____ oli 4) _____ (todenmukainen) elämä.
5. Akka Pärsky _____ 5) _____ (työteliäs).
6. Eriikka oli 40-vuotias ja 6) _____ _____.
7. Sinulla on _____ Olet 7) _____ (vahva).
8. Miesvainajani _____ (arvostettu ja tärkeä).
9. Lois-Kaisa on 9) _____ _____.
10. Hildan _____ on 10) _____ (rikas).

Kielioppiharjoitukset

Harjoitus 1. Muuta -mA-infinitiivirakenteet sivulauseiksi.

*Leenakaisa ei voinut katsoa näytelmää **nauramatta**. → Leenakaisa ei voinut katsoa näytelmää **ilman, että nauroi**.*

1. Kolehmainen oli ollut kotonaan _____.
2. Akka Pärsky meinaa polttaa _____ sitä.

3. Aappo tiesi _____ menee naimisiin hänen kanssaan.
4. Pekka Ratisen oli parempi r _____ i mitään.
5. Tahvo Tuomainen pärjää _____

Harjoitus 2. Muuta sivulauseet -mA-infinitiivirakenteiksi.

Rovasti oli kolmekymmentä vuotta naimisissa ilman, että näki paljasta käsivartta. → Rovasti oli kolmekymmentä vuotta naimisissa näkemättä paljasta käsivartta.

1. Juhani teki töitä : _____
2. Jussi Petter otti Leenakaisan _____ että puhui siitä isälleen.
3. Hän ei voi elää : _____ kärsii.
4. Esaias kynti peltoa _____ pihaan.
5. Sofia-neiti oli tyytyväinen _____ sai lapsia.

Harjoitus 3. Imperatiivi.

Mene! Menkään! Menkää! Menkäämme!

Älä mene! Älköön menkö! Älkää menkö! Älkäämme menkö!

A. Täydennä lauseeseen verbi imperatiivissa taivutettuna yksikön toisessa persoonassa.

Emäntä sanoi piialle: "1) _____
 _____ perunoita. 3) _____
 _____ töitä! 4) _____
 _____ hyvin!"

C

VAATIVA

KUN ON TUNTEET

Maria Jotuni

Kun on tunteet kertoo neljätoista erilaista tarinaa elämästä ja ihmissuhteista. Novellikokoelmassa rakkaus on usein pelkkää kauppatavaraa ja avioliitto järjen asia. Nuoret naiset joutuvat naimisiin vastoin tahtoaan, avioliitto on kilpailua vallasta ja veljekset riitelevät keskenään. Maria Jotunin kuvailemassa maailmassa elämä on rankkaa eikä tunteille ole sijaa, mutta kaikkea tätä kuvataan huumorin keinoin.

Jotuni muistaa kertoa myös elämän hyvistä puolista. Kaunis luonto, ystävät, lapsen syntymä ja turvallinen koti tuovat ihmisille iloa ja lohtua. Ja joskus onnellisuuteen riittää pelkkä kupillinen kuumaa kahvia.

FINNISH EASY READING
HELPPOA LUETTAVAA SUOMEKSI

A

HELPPO, noin 800 sanaa

B

KESKITASO, noin 1200 sanaa

C

VAATIVA, noin 1800 sanaa

FINNISH EASY READING -teokset on kirjoitettu selkeällä kielellä alkuperäistekstin tyyliä ja tunnelmaa kunnioittaen. Lukija saa avukseen selkokieliset selitykset vaikeista ja harvinaisista sanoista. *Finnish Easy Reading* soveltuu oppimateriaaliksi, itsenäiseen opiskeluun tai kenelle tahansa innokkaalle lukijalle, joka on kiinnostunut suomalaisesta kirjallisuudesta.

ARTEMURA

